

وجود شباهت‌های فراوان در فرهنگ، قدمت تاریخی، و رسوم در میان ایران و ترکیه، باعث بسط روابط برون‌مرزی ایران با ترکیه در سال‌های گذشته بوده است

ایران و ترکیه از دیروز تا امروز

روابط ترکیه با ایران از روندی منطقی پیروی می‌کند. با تاسیس جمهوری ترکیه در سال ۱۹۲۳، ایران با این کشور همسایه روابط حسنه‌ای داشته است. اگرچه روابط سیاسی در دوره‌هایی با تنش‌هایی همراه بوده است، اما این موارد سبب‌کننده روندهای مناسب اقتصادی و تجاری نشده است.

۳۵۰

در سال ۱۳۸۰
حجم تجارت
خارجی ایران با
ترکیه (بدون نفت)
حدود ۳۵۰ میلیون
دلار بود.

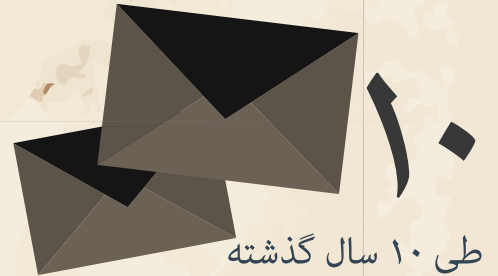
۳/۳

۱/۱

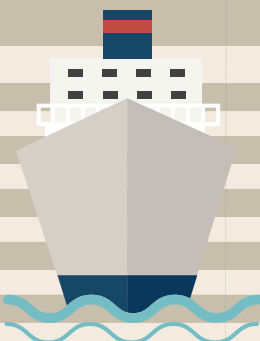
در سال ۱۳۹۰ ترکیه با صادرات ۳,۳ میلیارد دلار کالا به ایران ۶,۴ درصد از کل واردات ایران را به خود اختصاص داد؛ از طرف دیگر، ایران با صادرات ۱,۱ میلیارد دلار کالا (بدون نفت) حدود ۴ درصد از کل حجم صادرات خود را به ترکیه فرستاد. مجموعاً در سال ۱۳۹۰ حجم تجارت خارجی دو کشور به ۶,۵ میلیارد دلار رسید.

فراز و نشیب سیاسی در روابط دو کشور تأثیری مقطعی و کوتاه‌مدت داشته، ولی با توقف همراه نبوده است. سالانه صدها هزار گردشگر ایرانی از ترکیه دیدار دارند و درآمدهای قابل توجهی به بخش خدمات و گردشگری ترکیه سرزیر می‌کنند.

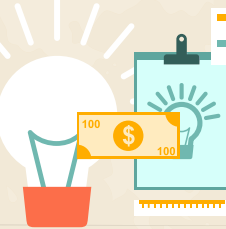

طی ۱۰ سال گذشته دو کشور توانسته‌اند حجم تجارت خارجی خود را شش برابر افزایش دهند.

عدم نیاز به اخذ ویزا برای ورود به خاک دو کشور، کمک شایان توجهی به گسترش روابط دو کشور داشته است.

آنکارا قصد دارد تا سال ۲۰۲۳ ارزش تجارت دو جانبه را به ۳۰ میلیارد دلار افزایش دهد.

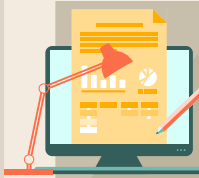

۴/۳

صندوق بین‌المللی پول انتظار دارد اقتصاد ایران امسال ۴,۳ درصد رشد داشته باشد و در دو سال آینده به رشد اقتصادی بیش از ۲ درصد دست یابد. وزیر اقتصاد ترکیه اعتقاد دارد «ترکیه از کشورهای ایران سود بسیاری می‌برد.

هر دو کشور به عنوان قدرت‌های منطقه‌ای و عضو اکو، ظرفیت‌های خالی قابل توجهی برای همکاری دارند. ترکیه عضو ناتو و کشوری با قدرت اقتصادی منطقه و درآمدی نزدیک به ۸۰۰ میلیارد دلار بطور سالیانه است.

ایران و ترکیه طی دو دهه گذشته روابط بازرگانی بسیار پررونقی داشته‌اند. بد نیست بدانیم که از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۲، در فاصله دوازده سال، صادرات ترکیه به ایران با یک جهش چشمگیر از ۵۳۳ میلیون دلار به ۱۰ میلیارد دلار رسید و ایران هم توانست صادراتش را به ترکیه، که البته هفتاد درصد آن را گاز تشکیل می‌دهد، از حدود دو میلیارد دلار به ۱۲ میلیارد دلار برساند.

حجم روابط بازرگانی دو کشور در سال ۲۰۱۲ به ۲۲ میلیارد دلار رسید که البته به دلیل دشواری‌های ناشی از تحریم، در سال ۲۰۱۳ برگشت به ۱۵ میلیارد دلار و در سال ۲۰۱۴، احتمالاً به حدود ۱۸ میلیارد دلار افزایش پیدا کرد.

پنج کالای وارداتی اصلی‌ای که در سال‌های اخیر، ترکیه از ایران وارد کرده است، عبارتند از: نفت خام، گاز طبیعی، مواد اولیه پتروشیمی، فلزاتی غیر آهن و همچنین مواد شیمیایی آلی.

ترکیه از ایران نفت وارد می‌کند، نفت خام وارداتی در ایران در پالایشگاه‌های ترکیه به محصولات نفتی تبدیل می‌شود. در این فرآیند شرکت‌های نفتی ترکیه ارزش افزوده‌ای ایجاد می‌کنند و از طرف دیگر مالیات‌هایی به دولت پرداخت می‌کنند. پرداخت‌های ترکیه سبب گشایش‌های اعتباری برای خرید کالاها و خدمات ترک توسط بخش خصوصی و دولتی ایران می‌شود. هر نوع توقف در این روند، می‌تواند برای هر دو طرف زیان‌آور باشد.

روند تجارت خارجی ایران با ترکیه به استثنای ترانزیت گاز ترکمنستان به ترکیه، از ثبات برخوردار بوده است.

